

ANDELSSELS STÅRUP VANDV
Annebjerg Stræde 19
4500 Nykøbing Sj

11. april 2024

Kontrolprogram Stårup Vandværk 2024-2029

Afgørelse om kontrolprogram

Odsherred Kommune træffer her afgørelse om kontrolprogrammet til Stårup Vandværk. Kontrolprogrammet er gældende for perioden 11. april 2024 til og med den 10. april 2029. Kontrolprogrammet gælder i 5 år medmindre der er behov for en opdatering.

Hvis drikkevandsbekendtgørelsen ændres i denne periode, skal I kontrollere drikkevand og grundvand efter den ændrede bekendtgørelseⁱ.

Vilkår for analyseparametre og prøvetagningshyppighed

1) Hvor tit skal I tage vandprøver:

Vandværket skal følge prøvetagningshyppighed for et vandværk, der producerer mellem 10 m³ og 100 m³ vand pr. dag. Prøvetagningshyppigheden er lovbestemt for A og B-parametre samt for boringskontrolⁱⁱ. Ved prøvetagningshyppighed af ledningsnet og afgang værk har kommunen fulgt vandværkets indstilling til tidligere kontrolprogram.

Skema over prøvetagningshyppighed

Analyseparametre/År	2024	2025	2026	2027	2028
---------------------	------	------	------	------	------

Gruppe A-parametre, taphane	2	2	2	2	2
Gruppe B-parametre, taphane		1 efterår		1 vinter	
Driftskontrol ledningsnet (bilag F modificeret ¹)	1	1	1	1	1
Driftskontrol ledningsnet/vandværk	Ved vedligehold/ledningsbrud				
Vandværkskontrol (Bilag E modificeret ²)	1	1	1	1	1
Boringskontrol, DGUnr. 191.110				1 efterår	

Tabel 1 Skema over prøvetagningshyppighed

a) Boringer

Boringskontrol i boringen skal ifølge drikkevandsbekendtgørelsen tages hvert 5. år. Vandprøverne skal fordeles, så de udtages på forskellige tidspunkter af året.

Den sidste boringskontrolprøve for DGUnr. 191.110 blev taget i 2022 i april måned. Næste prøve skal tages 2027. Prøven i 2027 skal planlægges om efteråret.

b) Taphane hos forbruger

Gruppe A-parametre skal udtages 2 gange om året på forskellige adresser. Gruppe B-parametre skal udtages 1 gang hvert 2. år på forskellige adresser. Vandprøverne skal fordeles, så de udtages på forskellige tidspunkter af året.

c) Ledningsnet

Vandværket skal udtage 1 analyse om året på ledningsnettet. Da ledningsnettet er inddelt i 6 sektioner, vil det øge sikkerheden, hvis vandværket skifter mellem prøvesteder, så alle sektioner indgår i prøvetagningen. Vandprøverne skal derfor fordeles, så de udtages på forskellige tidspunkter af året og skifte mellem de 6 sektioner. Analyseparametrene tager udgangspunkt i bilag F¹.

E.coli
Coliforme bakterier
Kimtal ved 22°C
Intestinale Enterokokker
Nitrit*

Tabel 2 Analyseparametre i bilag F i udkast til Drikkevandsvejledningen.

** I prøver der er benævnt 'bilag F modificeret' indgår nitrit ikke som parameter.*

d) Afgang vandværk

Vandværket skal udtage 1 analyse om året fra afgang vandværk. Vandprøverne skal fordeles, så de udtages på forskellige tidspunkter af året. Analyseparametrene tager udgangspunkt i bilag E².

¹ Bilag F i Udkast til Vejledning om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg, maj 2023

² Bilag E i Udkast til Vejledning om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg, maj 2023

2) Hvilke parametre skal I analysere for?

a) Vandanalyser i borerne:

Vandværket skal udtage en boringskontrol hvert 5. år. Vandet skal analyseres for de parametre, som er angivet i bilag 8, tabel 2³ i bekendtgørelsen, herunder også bilag 2, som omfatter pesticider og deres nedbrydningsprodukter. Hvis der er mistanke om metan og svovlbrinte i grundvandet eller hvis nitratindholdet er mindre end 3 mg/l, så skal vandværket analysere for metan og svovlbrinte i grundvandet⁴. Nitratindholdet er mindre end 3 mg/l i boringen og derfor skal I måle for metan og svovlbrinte i borerne, hvilket I også allerede gør. Hvis metan og svovlbrinte findes i råvandet skal vandværket også analysere for det i drikkevandet fra afgang værk, for at sikre at disse stoffer bliver fjernet på vandværket. Ved fund af aggressiv kuldioxid i råvandet, skal vandværket kontrollere, at stoffet fjernes ved behandlingen på vandværket.

b) Vandanalyser fra taphane hos forbruger

Gruppe A-parametre

Gruppe A indeholder de parametre, som er angivet i drikkevandsbekendtgørelsen⁵, bilag 5. Dvs.

E.coli
Coliforme bakterier
Kimtal ved 22 °C
Intestinale Enterokokker
Farve
Turbiditet
Smag
Lugt
pH
Ledningsevne
Jern (total)
Nitrit (hvis ammoniumindholdet i sidste prøve af drikkevandet er over 0,05 mg/l.)

Tabel 3 Analyseparametre Gruppe A-parametre

Gruppe B-parametre

Gruppe B skal indeholde de parametre, som ikke bliver analyseret i gruppe A. Gruppe B-parametrene er defineret i drikkevandsbekendtgørelsens bilag 5.

I bilag A har kommunen beskrevet hvilke stoffer som kan udelades i gruppe B i forhold til stofferne angivet i bilag 1a-f i drikkevandsbekendtgørelsen (Alle parametrene i bilag 1e og bilag 2 i drikkevandsbekendtgørelsen indgår i gruppe B-parametrene).

³ Bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg nr. 1023 af 29.06 2023

⁴ Metan måles i DGUnr. 184.34 og 184.42. Både metan og svovlbrinte måles i grundvandet i boring DGUnr. 184.65.

⁵ Bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg nr. 1023 af 29.06 2023

c) Vandanalyser på ledningsnettet

Vandværket skal analysere vandet på vandværket og på udvalgte steder på ledningsnettet for at kunne vurdere vandkvaliteten i hele forsyningsnettet. På ledningsnettet skal I analysere vandet for parametrene angivet i bilag F i Udkast til Drikkevandsvejledningen⁶, som er angivet herunder.

E.coli
Coliforme bakterier
Kimtal ved 22°C
Intestinale Enterokokker
Nitrit

Tabel 4 Analyseparametre i bilag F i udkast til Drikkevandsvejledningen

d) Vandanalyser fra afgang vandværk

Vandværket skal udtage en prøve årligt på afgang værk. Analyseparametrene tager udgangspunkt i bilag E⁷ i udkast til vejledningen til bekendtgørelsen. Vandværket skal desuden analysere for aggressiv kulbrinte, metan og svovlbrinte ved fund i indvindingsboringerne.

E.coli
Coliforme bakterier
Kimtal ved 22°C
Intestinale Enterokokker
Hårdhed
Jern
Mangan
Ammonium
Nitrit
Nitrat
Aggressiv kuldioxid (hvis det er i borerne)
Metan (hvis det er i borerne)
Svovlbrinte (hvis det er i borerne)
NVOC
pH
Temperatur
Ledningsevne
iltindhold
Arsen
Nikkel

Tabel 5 Analyseparametre i bilag E i udkast til Drikkevandsvejledningen

3) Prøvetagningssteder

- Højbyvej 18, 4500 Nykøbing Sj
- Mosbyvej 35, 4500 Nykøbing Sj.
- Gl. Nykøbinvej 159, 4572 Nr. Asmindrup
- Stårupvej 12, 4573 Højby
- Skovlundevej 13, 4572 Nr. Asmindrup

⁶ Udkast til Vejledning om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg, maj 2023

⁷ Udkast til Vejledning om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg, maj 2023

4) Øvrige krav udover analyseprogram

- a) Ved service/vedligehold af hovedanlæg, hvor der er kontakt med drikkevandet, udtages vandprøve efter arbejdet for at dokumentere påvirkningen af drikkevandets kvalitet.
- b) Vandværket udtager en vandprøve efter udbedring af ledningsbrud. Vandet skal analyseres for mikrobiologiske parametre E.coli, Intestinale enterokker, coliforme bakterier og kimtal ved 22°C. Vandprøven skal tages hos første forbruger efter brud (eller den nærmeste forbruger, hvor det kan lade sig gøre).
- c) På vandværket er der indført hygiejnezoner.
- d) Vandforsyningen skal have indført kvalitetssikring med tilhørende risikovurdering, jf. kvalitetssikringsbekendtgørelsen⁸.
- e) Vandværket skal have en beredskabsplan, som beskriver håndtering af akut opståede forureninger. Beredskabsplanen er opdateret 20. marts 2024.
- f) Mindst 2 gange årligt foretager den driftsansvarlige visuel inspektion af hele vandværket
- g) Hvert 8. - 10. år skal boringerne undersøges for tæring og utætheder. Fx ved videoinspektion eller trykprøvning.
- h) Rentvandstanken skal gennemgås hvert 5. år for utætheder.

Lovgivning

Kommunens afgørelse om kontrolprogram er truffet efter drikkevandsbekendtgørelsen⁹. Kommunen kan til enhver tid tage kontrolprogrammet op til fornyet vurdering, når det er miljø- eller sundhedsfagligt begrundet. Lovgivningen fastsætter krav til hvor ofte og hvilke stoffer, som vandværket skal analysere for hos forbrugeren og på hver indvindingsboring. Prøvetagningshyppigheden er lovbestemt for A og B-parametre samt for boringskontrol. Lovgivningen stiller også krav om, at vandværket skal kontrollere vandet fra det bliver pumpet op fra boringerne, og til det når ud til forbrugeren. Ud fra de lokale forhold fastsætter kommunen i kontrolprogrammet hvilke stoffer, der skal analyseres for, og hvor hyppigt, i ledningsnettet og ved afgang vandværk, og som udgangspunkt ud fra vandværkets egen indstilling til kommunen. Vandforsyningen er ansvarlig for, at prøverne bliver udtaget, analyseret og indberettet til Jupiter.

Baggrund for afgørelsen

Stårup Vandværks kontrolprogram af 12. april 2019, udløber den 31. marts 2024. Odsherred Kommune har derfor sendt et udkast til nyt kontrolprogram den 14. marts 2024 til vandværket.

Der er herefter modtaget følgende oplysninger der indarbejdes i det endelige kontrolprogram:

- Antal og placering af sektioner på vandværkets ledningsnet
- Adresser på prøvetagningssteder og deres placering i en evt. sektionering
- Beredskabsplan marts 2024

Analyseprogrammet indeholder de lovpligtige kontrolparametre og kontrolhyppigheder. Programmet indeholder de lovpligtige analyser som overvåger vand fra boringerne, behandlingsanlægget/afgang værk, ledningsnet og forbrugers taphane.

⁸ Bekendtgørelse om kvalitetssikring på almene vandforsyningsanlæg nr. 132 af 8. august 2013.

⁹ §7, stk. 3 i Bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg nr. 972 af 21. juni 2022

Jordforurening:

Der ligger ingen jordforureninger inden for indvindingsoplandet eller inden for vandværkets forsyningsområde. Uden for forsyningsområdet ligger den nærmeste V1 lokalitet ca. 1 km mod sydvest. Ca. 1,5 km længere mod sydvest ligger en V2 kortlagt grund.

Kommunen har på den baggrund valgt ikke at medtage ekstra parametre i boringskontrollen eller i taphaneprøverne, da vi vurderer at parametrene som indgår i analyseprogrammet tager højde for forureningsstoffer, som potentielt kan være i indvindingsoplandet.

Beskrivelse af vandværket og dets vandbehandling

- Vandværket er et alment vandværk med Jupiter-ID 104012.
- Vandværket indvinder fra boringen: DGUnr. 191.110
- Vandbehandling er simpel vandbehandling.

Udtalelser og partshøring

Odsherred Kommune har sendt udkastet i partshøring hos vandværket i perioden fra den 14. marts 2024 til og med den 1. april 2024.

- Vandværket har fremsendt adresse på yderligere et prøvested på taphanen.
- Vandværket har fremsendt tegning af sektioneringen, med placering af prøvetagningssteder.
- Vandværket har fremsendt en opdateret beredskabsplan.

Konklusion

På baggrund af ovenstående oplysninger vurderer kommunen at vandværkets kontrolprogram 2024-2029 er dækkende for at kunne:

- Kontrollere vandets kvalitet
- Efterprøve at foranstaltningerne til begrænsning af risiciene for forbrugernes sundhed i hele vandforsyningskædens længde, fra indvindingsoplandet over indvinding, behandling og lagring og til distribution fungerer effektivt
- Mindske eller afværge risiko for forbrugernes sundhed

Offentliggørelse

Den endelige afgørelse offentliggøres på kommunens hjemmeside www.odsherred.dk.

Hvis I har spørgsmål eller bemærkninger

Hvis I har spørgsmål eller bemærkninger, er I velkomne til at kontakte vandteamet på vand@odsherred.dk.

Vil I se sagen igennem?

Ønsker I at få aktindsigt kan I kontakte kommunen på vand@odsherred.dk.

Søgsmål

Sagen kan indbringes for domstolene. Søgsmål skal være anlagt inden 6 måneder efter at afgørelsen er offentligt bekendtgjort¹⁰.

Hvis I vil klage

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af:

- Afgørelsens adressat
- Enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

I klager via Klageportalen på kpo.naevneneshus.dk. Klagen skal sendes gennem Klageportalen til Odsherred Kommune.

Klagefristen er 4 uger fra den dato, som afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på kommunens hjemmeside, regnes klagefristen dog altid fra den dato, hvor afgørelsen blev offentliggjort. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Odsherred Kommune i Klageportalen.

I kan se på kpo.naevneneshus.dk, hvad det koster at klage.

I skal kontakte Miljø- og Fødevareklagenævnet på 72 40 56 00, hvis I ønsker at blive fritaget for at klage via Klageportalen. Når I ansøger om at blive fritaget for brug af klageportalen, er det vigtigt, at I giver Odsherred kommune besked om det.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det.

I får besked fra kommunen, hvis der er modtaget en klage over afgørelsen.

Venlig hilsen

Hanne Ingversen

¹⁰ § 81 i vandforsyningsloven nr. 602 af 10/05/2022

Bilag A: Hvilke parametre, som kan udelades i gruppe B-parametrene

Bilag A: Angivelse af hvilke parametre, som I kan udelade i gruppe B-parametrene

Bilag i Drikkevandsbekendtgørelsen	Udgår	Årsag
Bilag 1b	Halogenerede eddikesyrer (HAA'er)	Skal kun måles, når der anvendes desinfektionsmetoder, som kan danne HAA'er, til desinfektion af drikkevand.
	Microcystin-LR	Denne parameter måles kun i tilfælde af mulig opblomstring i vandressourcen, der indvindes fra.
	Bromat	Skal kun måles for, hvis der produceres eller distribueres fra anlæg, der desinficerer vandet med chlor, ozon eller lignende stærkt iltende stoffer.
Bilag 1c	Clostridium perfringens	Skal kun måles for hvis der indvindes overfladevand
	Iltforbrug	Da I skal måle for NVOC, skal I ikke måle for iltforbrug
Bilag 1d	Sølv	Der anvendes ikke sølv til at desinficere vandet
	Chlorit	Skal kun måles for, hvis der produceres eller distribueres fra anlæg, der desinficerer vandet med chlorforbindelser
	Chlorat	
	Sum af chlorit og chlorat	
	Sum af trihalomethaner	Skal kun analyseres for, hvis der produceres eller distribueres fra anlæg, der desinficerer vandet med chlorforbindelser for at fjerne vandets naturlige indhold af organisk stof
Bilag 1f	Radon og tritium	Skal kun måles hvis der er risiko for radioaktivitet

ⁱ Bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg nr. 1023 af 29.06 2023

ⁱⁱ Bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg nr. 1023 af 29.06 2023